

navchalno-metodichniy-kompleks-disciplin-fahovoi-pidgotovki-bakalavra-napryamom-zdorovya-lyudini-180-richchya-npu.php

3. Овчарук І. С. Складові конкурентоспроможності фахівця за напрямом підготовки «Здоров'я людини» / Стан та напрями удосконалення науково-методичного забезпечення підготовки фахівців напрямку «фізична реабілітація, здоров'я людини». Матеріали круглого столу. – Хмельницький, 2010. – 81 с. – С. 67-70.

ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ НАПРЯМКУ ПІДГОТОВКИ 6.010203 – «ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ*» ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ГІГІЄНА»

Коваль А.А.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

За останні роки відбулось значне погіршення здоров'я молоді взагалі і школярів зокрема. Саме тому в сучасних умовах великого значення набуває проблема збереження та формування здоров'я молоді.

Здоров'я школярів залежить від багатьох факторів: спадковість, стан навколишнього середовища, можливості системи охорони здоров'я, але найбільш важливими є фактори, які визначають спосіб життя дитини (умови навчання, харчування, режиму праці і відпочинку, рухова активність тощо). Саме завдяки цим факторам можливе збереження здоров'я або його втрата, що напрямку залежить від вчителя, від ступеня сформованості його здоров'язбережувальної компетенції.

Формування здоров'язбережувальної компетенції студентів напрямку підготовки 6.010203 — Здоров'я людини* відбувається протягом всього навчання засобами навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом. Однею із таких дисциплін є «Гігієна».

Метою цієї дисципліни є формування у студентів знань про використання сприятливих оздоровчих факторів навколишнього середовища для зміцнення здоров'я людини, загартування організму; закладання основ здорового способу життя, профілактики захворювань, основних гігієнічних норм, вимог, рекомендацій, що забезпечують можливості профілактики захворювань, які можуть виникати в умовах шкільного навчання, в тому числі у дітей шкільного віку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: загальні питання гігієни та екології; гігієнічне значення навколишнього середовища та методи його дослідження; основні гігієнічні норми праці; закономірності росту і розвитку дитячого організму; гігієну трудового, фізичного, психофізіологічного навчання і виховання дітей і підлітків; гігієнічні рекомендації, норми та вимоги до навчально-виховного процесу у школі; методи гігієнічної оцінки устаткування та утримання навчально-виховних установ для дітей і підлітків; уміти: користуватись методами вимірювання показників мікроклімату приміщень і їх гігієнічної оцінки; володіти методами гігієнічної оцінки важкості і напруженості праці, можливими небезпеками трудового процесу; робити гігієнічну оцінку навчально-виховного режиму дітей різних вікових груп та приміщень навчально-виховного закладу; використовувати знання про особливості вікових періодів школярів для формування оптимального педаго-

гічного впливу під час навчально-виховного процесу у школі та під час позашкільних занять з метою збереження та покращення здоров'я дітей і підлітків.

Нижче запропоновано можливу структуру навчальної програми з курсу «Гігієна».

Змістовий модуль 1. Загальна гігієна.

Тема 1. Гігієна як наука, її мета, завдання, зміст, методи гігієнічних досліджень.

Тема 2. Поняття про гігієнічний норматив та принципи гігієнічного нормування.

Змістовий модуль 2. Гігієнічне значення навколишнього середовища та методи його дослідження. Гігієна населених місць та житла. Гігієна повітряного середовища.

Тема 3. Гігієнічне значення сонячної радіації.

Тема 5. Гігієнічне значення складових біосфери (атмосфери, гідросфери, літосфери).

Тема 6. Гігієнічне значення клімату, погоди, їх вплив на здоров'я населення.

Тема 6. Гігієна населених місць. Гігієна житла. Мікроклімат, опалення, вентиляція, природне та штучне освітлення, методи їх вимірювання і гігієнічна оцінка.

Тема 7. Гігієна та фізіологія праці. Методика гігієнічної оцінки важкості і напруженості праці, шкідливостей трудового процесу. Санітарне законодавство в галузі охорони праці.

Змістовий модуль 2. Гігієна дітей і підлітків.

Тема 8. Гігієна дітей і підлітків. Закономірності росту і розвитку дитячого організму. Гігієна трудового, фізичного, психофізіологічного навчання і виховання дітей і підлітків. Методика їх гігієнічної оцінки.

Тема 9. Методи гігієнічної оцінки устаткування та утримання навчально-виховних установ для дітей і підлітків.

Тема 10. Методи вивчення вікових психофізіологічних особливостей дітей та підлітків.

Тема 11. Гігієнічна оцінка навчально-виховного режиму дітей різних вікових груп.

Педагогічна ефективність виховання і навчання знаходиться в тісній залежності від того, якою мірою враховуються гігієнічні норми, рекомендації і вимоги до навчально-виховного процесу. Завдання вчителя основ здоров'я не тільки знайти засоби для пом'якшення впливу несприятливих факторів зовнішнього середовища, а й всебічно вивчати зовнішнє середовище і пристосовувати його до вікових особливостей організму; добирати та цілеспрямовано організувати заходи, які б сприяли розширенню функціональних можливостей організму, зокрема опірності проти дії несприятливих факторів.